

Vegyésmérnöki ismeretek

(MSc. záróvizsga kérdések)

A záróvizsga kérdéseket elsősorban a vegyipari műveletek szerint csoportosítottuk. Mindegyik kérdés az alábbi részekből épül fel:

- *Műveleti:* a művelet funkciója elméleti háttere, korszerű berendezések, megoldások.
- *Technológiai:* egy olyan korszerű technológia megadása, vagy egy időszerű technológiai kérdés megválaszolása, amely közvetlenül vagy közvetve kapcsolható a nevezett művelethez.
- *Folyamatmérnöki:* a művelethez vagy a technológiához kötődő mérések és beavatkozások, ill. egy korszerű számítógépes folyamatirányítási struktúra kialakítása.

Kérdések:

1. Fázisok áramlása

Műveleti:

- Műveleti áramlástan.
- Impulzusmérleg.
- Hasonlóságelmélet.
- Dimenziómentes számok, mérlegek.

Technológiai:

- Széndioxid emisszió csökkentés lehetőségei egy szénhidrogénipari/vegyipari technológiában.

Folyamatmérnöki:

- Tömegáram szabályozás.
- Arányszabályozás.
- Kaszkádszabályozás.

2. Hűtő körfolyamatok

Műveleti:

- Fázisok jellemzése.
- A körfolyamat.
- Fojtásos hőeffektusok.

Technológiai:

- Izoparaffinok jelentősége a korszerű motorhajtóanyag előállításban. Magas izoparaffin tartalmú motorhajtóanyag keverőkomponenseket előállító technológiák.

Folyamatmérnöki:

- Hőmérséklet szabályozás.

3. Korszerű szárítási megoldások

Műveleti:

- Onsager formalizmus.
- Különleges szárítási módszerek.

Technológiai:

- Korszerű műszaki kerámiák és azok előállítása.

Folyamatmérnöki:

- Egy szárító berendezés irányítási struktúrája.

4. Azeotróp elegyek szétválasztása

Műveleti:

- Térelmélet.
- Azeotróp szétválasztás.

Technológiai:

- Agráreredetű motorhajtóanyagok jelentősége, alapanyagforrások, előállítási technológiák.

Folyamatmérnöki:

- A közvetett mérésen alapuló szabályozás.

5. Többkomponensű rektifikálás

Műveleti:

- Extenzív mérlegek.
- Többkomponensű szétválasztás.

Technológiai:

- Korszerű alapolajok jelentősége, minőségi jellemzői, előállítási technológiáik.

Folyamatmérnöki:

- MIMO-szabályozás.

6. Alacsony hőmérsékletű szétválasztás

Műveleti:

- Hőkiegyenlítés leírása Markov folyamatként.
- Alacsony hőmérsékletű szétválasztás.

Technológiai:

- Energia és energiahordozók rendelkezésre állása és felhasználása a világon.

Folyamatmérnöki:

- Modell prediktív szabályozás.

7. Szilárd és folyadék membránok

Műveleti:

- A diffúziós egyenlet.
- Membrán műveletek.

Technológiai:

- Biogáz előállítás. Alapanyagok, technológiai megvalósítás, gáztisztítás.

Folyamatmérnöki:

- Nyomás szabályozás.

8. Korszerű abszorpció műveletek

Műveleti:

- Az abszorpció leírása Markov folyamatként.
- Komponensmérleg, töltésmérleg.

Technológiai:

- Korszerű füstgáz/véggáz kezelő technológiák, különös tekintettel az SO_x és NO_x emisszió csökkentésre.

Folyamatmérnöki:

- Egy abszorber irányítási struktúrája.

9. Tiszta anyagok technológiája

Műveleti:

- Tiszta anyagok analízise és tárolása.
- Tiszta anyagok előállításának tipikus műveletei.

Technológiai:

- Miért különleges jelentőségű a nanotechnológia elsősorban a szerkezeti anyagok előállításánál? Mi a nanotechnológia lényege és milyen vegyipari technológiáknál, eljárásoknál van vagy lehet jelentős szerepe?
- Melyek azok a technikai nehézségek és problémák, amelyek a nanotechnológia ipari alkalmazását jelenleg korlátozzák?

Folyamatmérnöki:

- Folyamatanalitikai eszközök és alkalmazási lehetőségeik.

10. Korszerű reaktortechnika

Műveleti:

- Reaktorok csoportosítása.
- Reaktorok méretnövelése.

Technológiai:

- Ismertesse a műszaki műanyagok főbb típusait, azok előállítását és főbb felhasználási területeit.

Folyamatmérnöki:

- A reaktorszabályozás sajátosságai.
- Adaptív irányítási rendszerek.

11. Nukleáris technológia

Műveleti:

- Nukleáris technológia műveletei, vízkezelés, ioncsere, bepárlás

Technológiai:

- Ismertesse az atomreaktorok működési elvét! Hogyan csoportosíthatók az atomreaktorok?
- Ismertesse a nukleáris fűtőanyag ciklust! Beszéljen az atomerőművi kontaminációról, dekontaminációs technológiákról. Ismertesse a radioaktív hulladékkezelés lépéseit!

Folyamatmérnöki:

- Mérés adatgyűjtés, adatfeldolgozás.